

VESTJYSK JERNALDER

Offerfund, forsvarsværker og landsbyens marker fortæller om jernalderens samfund og kulturlandskab

Lyngsmose (Foto: E. S. Mauritsen)

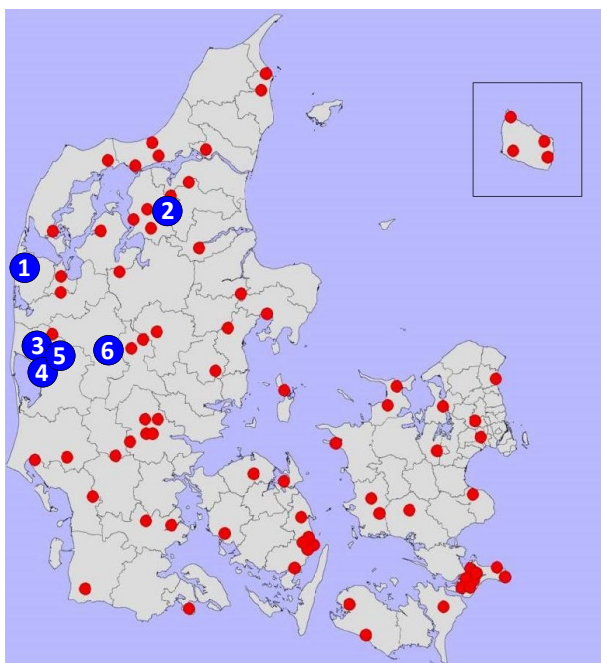
I århundrederne omkring Kristi fødsel var der urolige tider i store dele af Jylland. Ved **Ramme Dige** nær Lemvig blev opført en mere end 2,5 km lang **forsvarsvold**, som spærrede en vigtig vejkorridor gennem det åbne landskab. Store dele af volden kan tydeligt ses i landskabet i dag. På en mindre strækning er vold og voldgrav rekonstrueret til oprindelig størrelse.

Vi kender også **befæstede landsbyer** fra dette tidsrum. I mosen **Borremose** ved Aars ligger en landsby omgivet af vold og voldgrav. For få år siden blev landsbyen **Lyngsmose** tæt på Spjald udgravet. Bag vold og voldgrav lå 15 gårde godt beskyttet. I voldgravens bund fandtes farlige spidse træpinde. Den 2000 år gamle **borg** er nu markeret og kan opleves fra maj 2015.

Lidt længere sydpå i **Dejbjergs Præstegårdsmose** kan man besøge stedet, hvor to **pragtvo**ne fra samme tid blev skilt ad og ofret til guderne. Vognene var rigt udsmykkede med bronzebeslag. En kopi af en af vognene er udstillet i museet Dejbjergs Jernalder.

Mange mere almindelige jernalder landsbyer kendes også. På den fredede **Øster Lem Hede** kan man stadig opleve en rest af jernalderbondens landskab med 2.000 år gamle markinddelinger og en drivvej til kvæg. Godt 30 km øst herfor kan **Hammerumpigens grav** besøges. Hun blev begravet omkring Kristi fødsel i sin flotte røde kjole og med fint opsat frisur.

DANMARKS OLDTID I LANDSKABET

Oplev den vestjyske jernalder her: *Ramme Dige* (1), *Borremose* (2), *Lyngsmose* (3), *Dejbjerg* (4), *Øster Lem Hede* (5) og *Hammerumpigens grav* (6)

Læs mere om Danmarks Oldtid i Landskabet på Slots- og kulturstyrelsens hjemmeside: slks.dk